

INSPIRATIONS-PUNKTER

14. marts 2010

641-11-00054

/MRN-SIK

Talepapir til åbent samråd i SUU alm. del den 16. marts 2011 – samrådsspørgsmål AG af 20. januar 2011 stillet af Jonas Dahl (SF) om solarier

Samrådsspørgsmål AG:

”Hvilke tiltag har ministeren igangsat i forhold til solarier inden for det seneste år og finder ministeren Sikkerhedsstyrelsens indsats tilfredsstillende?”

Indledning

- Jeg vil gerne starte med at sige tak for ordet. Det er jo ikke første gang, vi har samråd om solarier. Og jeg vil gerne starte med at slå fast, at jeg selvfølgelig stadig mener, at det skal være så sikkert som muligt at gå i solarium i Danmark.
- Jeg kunne sidste gang oplyse, at kontrollen af solarier ville blive intensiveret fra Sikkerhedsstyrelsens side i 2010. Og det kan jeg fortælle jer, at den også er blevet.
- Sikkerhedsstyrelsen har i 2010 kontrolleret 278 solarier fordelt på 60 solcentre. Det er mere end dobbelt så mange, som de kontrollerede i 2008 og 2009, hvor man kontrollerede 111 solarier fordelt på 25 solcentre.

- Altså 111 solarier i 2008-2009, og 278 solarier i 2010.
- Når Sikkerhedsstyrelsen udfører kontrol, gør de det på baggrund af solariestandarden. Den indeholder en række tekniske sikkerhedskrav, som solarier skal overholde.
- Jeg vil kort opsummere de vigtigste sikkerhedsmæssige elementer, som Sikkerhedsstyrelsen på baggrund af standarden har kontrolleret i 2010.
- For det første har Sikkerhedsstyrelsen kontrolleret, om der er brugervejledninger i solarierne.
- Brugervejledningerne har som formål at give solariebrugerne en række vigtige sikkerhedsinformationer. Fx information om, hvor længe man maksimalt bør opholde sig i et solarium, og hvor mange gange man højst bør gå i solarium om året.
- Brugervejledningen indeholder også en advarsel mod, at bruge solarium, hvis man f.eks. har tendens til fregner, modermærker eller solskoldning, ligesom den indeholder en advarsel mod, at personer under 18 år bruger solarier.
- For det andet har Sikkerhedsstyrelsen kontrolleret, om solarierne har været korrekt mærket med en advarsel

om, at ultraviolet stråling kan give skader på øjne og hud og medføre ældning af huden og hudkræft.

- For det tredje har Sikkerhedsstyrelsen kontrolleret, om der i solarierne har været beskyttelsesbriller til solariebrugerne, der beskytter øjnene mod ultraviolet stråling.
- For det fjerde har Sikkerhedsstyrelsen kontrolleret, om der i de ubemandede solarier har stået solarityper, der ikke anses for at være sikre for forbrugeren at anvende i ubemandede solcentre.
- I Danmark er langt de fleste solcentre ubemandede, og i ubemandede solcentre må der som hovedregel kun stå de såkaldte UV 3-solarier.
- Endelig som et sidste element har Sikkerhedsstyrelsen fra oktober 2010 også kontrolleret, om solariernes UV-udstråling holder sig under den maksimale udstrålingsgrænse. Efter solariestandarden må solarier maksimalt udstråle 0,3 watt/m² [0,3 watt pr. kvadratmeter].
- Sikkerhedsstyrelsen har altså i deres kontrolindsats haft stort fokus på, om de sikkerhedstekniske aspekter ved solarierne har været i orden.

- Men det er her vigtigt at slå fast, at det altid er solcenterejerens ansvar, at de solarier, der stilles til rådighed for forbrugerne i et solcenter, lever op til sikkerhedskravene.
- Sikkerhedsstyrelsen har desuden gjort deres for at informere solcenterejere, solariebranchen og offentligheden om sikkerhedskravene til solarier.
- Det har styrelsen gjort ved af flere omgange at udsende informationsbreve til ejerne af landets solcentre med informationer om sikkerhedskravene.
- Derudover er der på styrelsens hjemmeside lagt et omfattende materiale ud, der informerer om sikkerhedskravene til solarier.
- Styrelsen har også holdt et møde med Dansk Solarieforening, som repræsenterer en væsentlig del af branchen, hvor styrelsen har informeret om sikkerhedskravene til solarier.

Resultatet af Sikkerhedsstyrelsens kontrol

- Der er altså blevet arbejdet på sagen. Og Sikkerhedsstyrelsens kontrol i 2010 viser da også, at visse ting er blevet bedre.

- Fx er der i forhold til kontrollen i 2008 og 2009 sket en sikkerhedsmæssig forbedring i forhold advarselmærkninger, brugervejledninger og adgangen til beskyttelsesbriller.
- Det er positivt, da netop disse forhold er med til at sikre, at solariebrugerne er tilstrækkeligt oplyst om risikoen ved at gå i solarium.
- Men desværre viser Sikkerhedsstyrelsens kontrol i 2010 også, at der på andre områder stadig er problemer med sikkerheden i solarierne.
- For det første har Sikkerhedsstyrelsen set problemer med, at der i ubemandede solcentre har stået solarietyper, der ikke anses for at være sikre for forbrugerne at anvende i ubemandede solcentre.
- Især har det været et problem, at der har stået UV 4- solarier i ubemandede solcentre, som ifølge standarden er beregnet til brug efter lægelig rådgivning.
- For det andet har kontrollen vist, at der har været væsentlige sikkerhedsproblemer med solariernes UV-udstråling.
- Ud af 23 solarier, som Sikkerhedsstyrelsen har kontrolleret udstrålingen på, viste det sig, at 13 solarier havde

en højere udstråling end den maksimale udstrålingsgrænse på 0,3 watt/m².

Sanktioner

- Når Sikkerhedsstyrelsen i kontrollen har fundet sådanne sikkerhedsmæssige problemer, skal det understreges, at styrelsen selvfølgelig også griber ind over for problemerne.
- Sikkerhedsstyrelsen har som udgangspunkt udstedt påbud til solcenterejerne om at få bragt forholdene i orden, hvis der har stået solarietyper, der ikke anses for at være sikre at anvende i ubemandede solcentre. Ligesom de har udstedt brugsforbud til solcenterejere om at holde deres solarier lukkede for offentligheden, hvis deres solarier har udstrålet for meget i forhold til den maksimale grænse.
- Opsummerende kan jeg fortælle, at Sikkerhedsstyrelsen i 2010 har givet 47 påbud til solcentre om at få bragt forholdene i orden. De har givet 6 brugsforbud om at holde solarier lukkede for offentligheden, og så har de indgivet 3 politianmeldelser, fordi 3 solcenterejere ikke har respekteret styrelsens brugsforbud.

Den fremadrettede indsats på solarieområdet

- Som jeg har redegjort for, har Sikkerhedsstyrelsen altså mere end fordoblet kontrollen med solariebranchen i

forhold til tidligere. Men det er naturligvis ikke tilfredsstillende, at der stadig er sikkerhedsproblemer i solariebranchen.

- Sikkerhedsstyrelsen har derfor planlagt en skærpet solariekontrol her i foråret, som allerede er startet her i starten af marts måned.
- Styrelsen lægger i første omgang ud med 50 kontroller af solarier.
- Denne gang foretages der fra start af fuld kontrol af solarierne, så der fra start foretages UV-målinger af solariernes UV-udstråling sammen med de andre faste kontrol-elementer.
- Sikkerhedsstyrelsen pålægger også solarieejerne testomkostningerne, hvis der gives påbud eller brugsforbud i en given sag. Som udgangspunkt udsteder styrelsen brugsforbud, hvis solariet udstråler mere end grænsen på 0,3 watt/m², og påbud, hvis solariet ikke svarer til et såkaldt UV 3-solarium.
- Det koster ca. 4000 kr. pr. solarium i testomkostninger for solarieejeren. De omkostninger kommer så oveni de ombygningsomkostninger, som solcenterejeren har ved at gøre solarierne lovlige.

- I tilsynsrunden i 2010 var der som sagt 3 eksempler på, at solarieejere ikke overholdte Sikkerhedsstyrelsens brugsforbud.
- Styrelsen vil typisk udstede brugsforbud de steder, hvor solarier udstråler for meget i forhold til den maksimale grænse.
- Det er en grov overtrædelse at ignorere et brugsforbud, og derfor har Sikkerhedsstyrelsen også meldt de 3 solcenterejere til politiet.
- For at undgå at havne i en lignende situation, hvor brugsforbuddene ikke bliver overholdt, følger Sikkerhedsstyrelsen i denne kontrolrunde op med fysiske efterkontroller alle de steder, hvor styrelsen har nedlagt brugsforbud.
- Hvis styrelsen ved efterkontrollen konstaterer, at brugsforbuddet ikke er blevet overholdt, vil styrelsen anmelde de pågældende solcenterejere til politiet. Det vil naturligvis også ske i andre sager, hvis forholdene i de konkrete sager taler for en politianmeldelse.
- Inden kontrolrunden gik i gang her i starten af marts, har Sikkerhedsstyrelsen sendt informationsbreve bredt ud til solcentre, fitnesscentre og andre solarieudbydere. Der er

sendt breve ud til omkring 7000 adresser. I brevet står der, hvilke sikkerhedskrav solarierne skal overholde.

- Derudover har de solcenterejere, der er blevet udtaget til kontrol, også modtaget et varslingsbrev.
- Varslingsbrevet forklarer, at styrelsen kommer og kontrollerer, og det fremgår klart, hvilke konsekvenser det vil få at bryde reglerne.
- Jeg forventer, at den skærpede tilsynsrunde i 2011 vil få en positiv sikkerhedsmæssig effekt.
- Sikkerhedsstyrelsen har oplyst, at de på baggrund af informationsbrevene allerede har modtaget mange positive tilkendegivelser fra branchen om, at man vil rette ind. Det er glædeligt.
- Alt efter resultatet af kontrolrunden her i foråret, vil Sikkerhedsstyrelsen tage stilling til, hvordan der skal følges op i efteråret.

Uenighed med branchen

- Sikkerhedsstyrelsen har tilkendegivet over for mig, at der som led i tilsynsrunden i 2010 har været uenighed mellem styrelsen og dele af solariebranchen om, hvilke solarietyper der må stå i ubemandede solcentre, og hvilke krav solarietyperne skal overholde.

- Der findes fire solarietyper – de såkaldte UV 1, 2, 3 og 4. De har hver især en forskellig strålingsmæssig sammensætning. Det bevirker, at der er forskel på, under hvilke omstændigheder de forskellige solarie-typer anses for at være sikre for forbrugeren at anvende.
- Ifølge standarden er det intentionen med UV 1 og 2-solarier, at de er beregnet til at blive brugt i saloner under opsyn fra uddannet personale. Og det er ifølge standarden intentionen med UV 4-solarier, at de er beregnet til at blive brugt efter lægelig rådgivning.
- Uanset solarietype skal den maksimale udstrålingsgrænse ifølge standarden overholdes, ligesom solarierne skal mærkes efter deres solarietype.
- Sikkerhedsstyrelsen har hele tiden holdt fast i, at der som hovedregel ikke må stå andre solarietyper end UV-type 3 i ubemandede solcentre.
- Dele af solariebranchen mener dog, at det er ligegyldigt, hvilken solarietype der står i solcentrene, når blot solarierne holder sig under den maksimale udstrålingsgrænse.

- Når styrelsen holder fast i sin fortolkning af standarden, er det fordi Sikkerhedsstyrelsen ikke anser solarietyperne 1, 2 og 4 for at være sikre for forbrugeren at anvende i ubemandede solcentre, idet de andre typer af solarier har en anden strålingsmæssig sammensætning end UV-type 3 solarierne.
- En lignende fortolkning finder man i de andre nordiske lande, hvor det som udgangspunkt også kun er UV-3 solarier, der må anvendes til almindeligt brug, mens der er knyttet særlige krav til anvendelsen af solarier af type 1, 2 eller 4.
- Når styrelsen skal vurdere, om et produkt er farligt for forbrugeren, er styrelsen forpligtet til i henhold til produktsikkerhedsloven at tage behørigt hensyn til forsigtighedsprincippet.
- Når Sikkerhedsstyrelsen har lagt den linje, de har, er det altså, fordi de vægter hensynet til forbrugernes sikkerhed højt.

Nedsættelse af arbejdsgruppe

- Sikkerhedsstyrelsens tilsynsrunde har vist, at de brugsforbud, som styrelsen giver, ikke altid efterfølges. For at sikre en bedre efterlevelse af reglerne, vil jeg derfor tage initiativ til, at der bliver nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der skal foretage en

tilbundsgående analyse af solarieområdet og komme med forslag til, hvilke tiltag der fremadrettet kan være behov for på området.

- Arbejdsgruppen skal bl.a. komme med forslag til, hvordan man sikrer en større efterlevelse af reglerne, og hvilke tiltag der kan være nødvendige at sætte i værk for at højne sikkerheden på området.
- Arbejdsgruppen kommer til at bestå af de relevante sikkerhedstekniske og sundhedsfaglige myndigheder. Sikkerhedsstyrelsen, Sundhedsstyrelsen og Arbejdstilsynet deltager, og derudover kan der eventuelt deltage repræsentanter fra relevante organisationer og sundhedsfaglige eksperter. Dermed sikres det, at alle relevante aspekter inddrages i arbejdsgruppens arbejde.
- Med Sikkerhedsstyrelsens fortsatte kontrolindsats i 2011 og med nedsættelsen af en tværministeriel arbejdsgruppe igangsætter vi altså nu en række tiltag, der har til formål at sikre, at sikkerheden på solarieområdet bliver, som den skal være.